GRADA

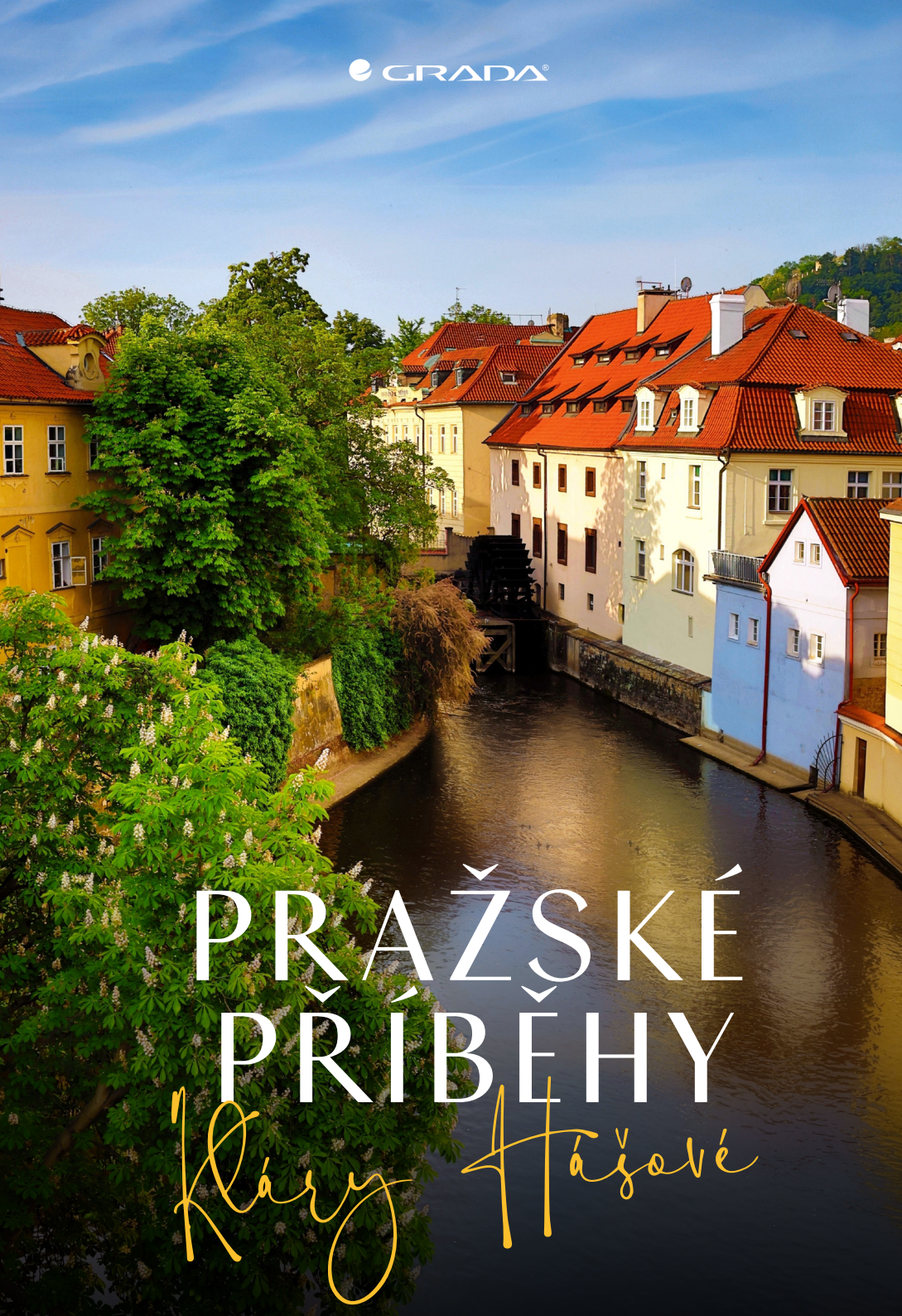

PRAŽSKÉ PŘÍBĚHY

Kláry Hášové

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Klára Hášová

PRAŽSKÉ PŘÍBĚHY KLÁRY HÁŠOVÉ

ed. David Černý

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 10 588. publikaci
Odpovědná redaktorka Eva Škrabalová
Obálka Ondřej Mikulecký
Sazba a grafická úprava Ondřej Mikulecký
Jazyková korektura Pavlína Zelníčková
Počet stran 208
První vydání, Praha 2026
Vytiskla tiskárna FINIDR, s.r.o., Český Těšín

© Grada Publishing, a. s., 2026
Cover Design © Grada Publishing, a.s., 2026

ISBN 978-80-247-9642-0 (ePub)
ISBN 978-80-247-9628-4 (pdf)
ISBN 978-80-247-4469-8 (print)

PRAŽSKÉ PŘÍBĚHY

Kláry Hášové

OBSAH

Úvod 6
1. Zlatá mozaika na katedrále 9
2. Pod kamenným nebem Vladislavského sálu 13
3. Páv Karel, těší mě 17
4. Anna Falcká, druhá choť Karla IV. 21
5. Fortna, oáza rozjímání na Hradčanech 25
6. Nakrmila Hladová zeď chudé? 29
7. Kaple Kalvárie na Petříně 33
8. Kostel svatého Vavřince 37
9. Langweilova miniaturní Praha 41
10. Vojanovy sady 45
11. Pražský vodník Kabourek 49
12. Lennonova zeď 53
13. Bez peněz na most nelez 57
14. Znak hlavního města Prahy 61
15. Haló, haló, tady Richtrův dům 65
16. Klášter minoritů při kostelu svatého Jakuba 69
17. Uličky, které nikam nevedou 73
18. Není brána jako brána 77
19. Muž se zlatým srdcem ze Zlaté uličky 81
20. Sochy na orloji 85
21. Kubistický drahokam architekta Králíčka 89
22. Palác Koruna 93
23. Slavné pražské nevěstince 97
24. V labyrintu vontských Stínadel 101

25. Dům U Zlatého prstenu 105
26. Štěstí nese kominík, chytněte se za knoflík! 109
27. Hanavský pavilon na Letné 113
28. Divadlo Spejbla a Hurvínka 117
29. Rozkošná secesní Vila Helenka 121
30. Jarní mandloňová Praha 125
31. Hergetova cihelna 129
32. Vůně pražců na železničních mostech 133
33. Kobky na náplavce 137
34. Za kaktusy do botanické zahrady 141
35. Novomlýnská vodárenská věž 145
36. Chlupaté štěstí v kočičí kavárně 149
37. Máme rádi zvířata, i když nejsou chlupatá 153
38. Schikaneder, malíř tajemné Prahy 157
39. Sochy, které na Vyšehradě vypráví báje 161
40. Vítejte ve svérázné republice Žižkov 165
41. Národní památník Vítkov 169
42. Nad Nuselským údolím 173
43. Bastion U Božích muk 177
44. Kostel svaté Ludmily na náměstí Míru 181
45. Grébovka 185
46. Malvazinky 189
47. Porodnice v Podolí 193
48. V Muzeu MHD – od koňky k metru 197
O mně 200

Úvod

Miluji příběhy. Ráda jim naslouchám a ještě raději je vyprávím. Ten můj se začal psát jedné lednové noci v podolské porodnici, přímo na břehu Vltavy. Když jsem se nedávno do této krásné budovy poprvé od svého narození vrátila, doslova mě zaplavilo dojetí a došla mi ta jasná souvislost. Jako by příchod na svět do takové noblesy předurčil moji vášeň k Praze, historii, architektuře a hlubokou úctu k těm, kteří ji pro nás vytvořili. Byl to dar do kolébky. Praha je kráska a láska, o tom žádná. Je ale také úspěšná „dohazovačka", protože jsem díky ní poznala spoustu milých lidí a ještě více příběhů. Zvu vás na stránky mé nové knihy, která je jich plná. Každý z nás svým vlastním příběhem staví domy, ulice, tvoří mosty mezi břehy, buduje přátelství a zažehává lásky. A to dává životu smysl. Rozběhneme se po červených střechách a jako kominíci vyšplháme na historické komíny. Seznámím vás s panem Smrťákem z orloje, zaskočíme do Dejvic prohodit pár slov se Spejblem a Hurvínkem a nakoukneme pod pokličky hrníčků našeho milého zeleného mužíčka, vodníka Kabourka z Čertovky. Projdeme se papírovými uličkami miniaturní Prahy v Langweilově modelu, který je po takřka pěti letech znovu k vidění ve zrekonstruované budově Muzea Prahy. Pomůžeme namíchat barvy na paletě malíři Schikanederovi, jehož melancholické obrazy staré Prahy mě vždycky chytí u srdce a poponesou někam do mezičasu a meziprostoru. Zabloudíme do uliček, které nikam nevedou, a prozradím vám

tajemství o potoku Botič, který naopak vede celým Nuselským údolím. Začtěte se do příběhů Prahy, která je tak důvěrně známá, a přesto mám pocit, že v ní častokrát zažívám něco poprvé. Ať vás, milí čtenáři, knížka baví, inspiruje a obohatí o nové zážitky a pohledy na místa, která stojí za povšimnutí.

Vaše

Klára Hášová

Zlatá brána je arkádová předsíň jižního vstupu do katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha.

1.

Zlatá mozaika na katedrále

Zlatá brána otevřená, zlatým klíčem odemčená... 🗝️ Milá dětská říkanka, na kterou si vždycky vzpomenu, když stojím tady na III. nádvoří Pražského hradu před katedrálou sv. Víta, Václava a Vojtěcha. 🏰 Zlatou bránou je pojmenován tento původní vstup do katedrály a určitě uhodnete proč. Nad třemi oblouky portálu září a blyští se velkolepá zlatá mozaika, za kterou jsou uschovány v korunní komoře naše korunovační klenoty. 👑 Karel IV. chtěl vyzdvihnout důležitost průčelí, pod nímž do katedrály vstupovaly královské průvody. ✨ A protože, jak víme, nebyl žádný troškař a měl náramný cit pro krásno, povolal italské mistry, kteří v letech 1370–1372 vytvořili zlatý skvost s příběhem. ✨ Svatovítská mozaika je poskládána z celkem asi milionu štípaných skleněných a kamenných kostiček. Tomu říkám perfektní zábava pro dlouhé středověké večery. 🤩 Znázorňuje poslední soud, a když se pozorně zahledíte na detaily, zjistíte, jak zajímavý epický děj v ní spatříte. 👀 Nastal soudný den a křesťané se po svém zmrtvýchvstání dozvědí, jaký další osud je čeká

podle jejich zásluh a skutků. Kristus posoudí, zda budou na zem shlížet z nebeské výše ☁️, nebo se naopak dívat s hlavou zakloněnou ze sírou čpícího pekla. 👺 Tak si zadumaně říkám, stojíc tu před mozaikou Poslední soud, kam bych asi byla vyslána já. 🙂 V její levé části pomáhají tři andělé hodným lidem s čistou duší z hrobů a posílají je na cestu do nebe. 😇 Zato v pravé části mozaiky, tam se to hříšníky jen hemží. Čerti je tu svázané provazem táhnou pod zem do pekla mezi ohnivé plameny. 🔥 Na zkázu hříšníků dohlíží archanděl Michael s mečem. ⚔️ Uprostřed pak sedí ve svatozáři Kristus v roli soudce. Je obklopen andílky, kteří nesou v rukách nástroje jeho umučení. Pod Kristem klečí šest patronů české země, světci Prokop, Zikmund, Vít, Václav, Ludmila a Vojtěch, přimlouvající se za lidstvo. 🙏 Pod nimi se zbožně modlí sám Karel IV. se svou čtvrtou manželkou Alžbětou Pomořanskou, zvanou „lamželezo“. Je to opravdu nádhera. Mozaika tu ale katedrálu nezdobila pořád. V 17. století byla zakrytá omítkou a představte si, že roku 1837 do ní uhodil blesk. ⚡ Roku 1890 ji dokonce sundali a rozřezali na kusy. Takto byla na dlouhé roky uložena do suterénu Vladislavského sálu. ⚜️ Sklíčka a kameny totiž vlivem počasí šedly a korodovaly. Bublinky ve sklíčkách praskaly, do puklin pak zatékala voda a zkáza byla na světě. 🤫 Až při restaurování v letech 1998–2000 se podařilo mozaiku zachránit zakonzervováním speciálním lakem a znovu rozzářit plátkovým zlatem. ✨ „O tom, jak čistím jednu kostičku po druhé a zpod rukou mi vyvstává autentická nádhera detailu, se mi zdávalo snad každou druhou noc,“ vzpomíná restaurátorka Milena Nečásková. Spolu s kolegy museli všechny kostky jednotlivě čistit dlouhé hodiny proudem jemně drceného skla.

👏 S hrdostí můžeme říct, že téměř všechny dílečky jsou původní, tedy středověké. A já přitakávám, že je to opravdu nádherné dílo.

Skleněná mozaika na Zlaté bráně znázorňuje poslední soud. Hříšníky soudí Ježíš Kristus se šesti přímluvci, kterými jsou čeští patroni Prokop, Zikmund, Vít, Václav, Ludmila a Vojtěch.

Vladislavský sál je součástí Starého královského paláce. Je to největší slavnostní prostor středověké části Pražského hradu.

2.

Pod kamenným nebem Vladislavského sálu

Představte si ten moment, kdy vstoupíte do Vladislavského sálu na Pražském hradě a nad vámi jako by se rozprostřelo nebe z kamene. ⛅ Nejdřív zatajíte dech, chce se vám pod něj vtančit, 💃 přejíždíte očima po nádherné klenbě a chvíli přemýšlíte, jak je možné, že ji nepodpírá žádný sloup. Nakonec se ale přestanete divit, vždyť Praha je přece město zázraků a vy tu právě pod jedním stojíte. ✨ Psal se rok 1490 a král Vladislav Jagellonský povolává na Pražský hrad věhlasného architekta Benedikta Rejta, aby tu ve Starém královském paláci postavil velkolepý sál nevídaných rozměrů, ve kterém by se slavnosti a všelijaké další rozmarné zábavy konat mohly. 🎉 Jak si přejete, pane králi. 😀 Architekt Rejt se rozhodl přelstít gravitaci a vystavěl sál 62 metrů dlouhý, 16 metrů široký a 13 metrů vysoký bez jediné středové podpěry. A to chtělo velkou odvahu. 👏 Strop tvoří složitá kroužená klenba, která připomíná květinovou

krajku. Ta ale není jen na ozdobu, rozvádí obrovský tlak do mohutných zdí. 💪 V nich jsou zasazena široká obdélníková okna, která už převzala otěže nastupující renesance, zatímco klenba je čistě gotická. ⚜️ Na hradě vznikl největší reprezentativní sál v celé tehdejší Evropě a radovánky mohly začít. 🍷 Číší vína si ve skvostném Vladislavském sále připíjeli králové a dvořané na zdraví a stoly se pod pečínkami pohýbaly při korunovačních hostinách. Neměli to z místa korunovace z katedrály svatého Víta daleko. 🏰 V dobách vlády rozmarného císaře Rudolfa II. 👑 se sál proměnil v noblesní tržiště s luxusním zbožím, drahými látkami, šperky a představte si, že tu dokonce archeologové při rekonstrukci v roce 2008 našli pod podlahou stopy po kávových bobech ☕ nebo podzemnici olejné. Aby nebyla v tak ohromném prostoru honoraci zima, topilo se tu několika obřími kachlovými kamny, do kterých služebnictvo přikládalo z chodby. Ve zdech pak Rejt nechal vybudovat systém průduchů a rozvodů kouře a zároveň tepla. A teď přijde velké překvapení, které byste asi nečekali. Konaly se tu rytířské turnaje! Po speciálním Jezdeckém schodišti vjížděli do sálu rytíři na koních přímo v sedlech a v plné zbroji, aby se tu utkali o přízeň přihlížejících dam. 💖 Roku 1541 měl Vladislavský sál namále. Nad Malou Stranou a Pražským hradem přeletěl ohnivý kohout. 🔥 Při nejničivějším pražském požáru byla poničena střecha a krov sálu, žebrová květinová klenba ale naštěstí žáru ohně odolala, a tak se nám zachovala v původní podobě dodnes. 🙏 Od roku 1918 se stal Vladislavský sál srdcem naší státnosti. 🇨🇿 Volili se tu prezidenti, jako první T. G. Masaryk. Mám vždy husí kůži, když se tu rozezní fanfáry ze Smetanovy Libuše 🎶 po složení prezidentského

slibu při slavnostní inauguraci. Každý rok 28. října, u příležitosti Dne vzniku samostatného československého státu, tady prezident předává nejvyšší státní vyznamenání. 🎖️ A já se tu v duchu poklonila samotnému Vladislavskému sálu, když jsem do něj vstoupila při výstavě našeho nejcennějšího pokladu, českých korunovačních klenotů. 👑

V minulosti sál sloužil pro korunovační hostiny českých panovníků. Dokonce se zde konaly i jezdecké rytířské turnaje. Sál má rozměry 62 × 16 metrů.

Páv Karel se v zahradách Pražského hradu objevil během pandemie koronaviru. Je hlavní hvězdou zahrad a jediným svého druhu na Hradě.

3.

Páv Karel, těší mě

Karel, těší mě. 🌳 To koukáte, jak si tu bydlím na Pražském hradě! 🏰 Když mě tu poprvé zahlédli, byli z toho celí paf. Pořád za mnou chodili a prý: Odkud ses tu vzal? Ale přece si nebudu pouštět zobák na špacír. Ještě aby mě tak vrátili zpátky do podhradí a měl bych po slávě! 🤩 Taky jsem byl v novinách, páč jsem fakt hezkej a hlavně jedinej páv tady na Hradě. 👍 Prý jsem miláček Hradní stráže, a to teda jsem, a taky turistů, před nimi se obzvlášť natřásám. 📷 A teď budu i v knížce, to za tu trochu námahy sem vyletět stálo, ne? I když nebudu vám lhát, fuška to byla. 😀 Kámoši dole z Vojanových sadů ať si závistí puknou. 🌳 Ale oni to vlastně kámoši nejsou, proto jsem se taky odstěhoval, že jo. Jsem radši sám. Chtěli mi sem nasadit dalšího páva, a dokonce pávici! 💖 No to byl nápad... oba jsem vyštípal. Nakonec to na mě napráskal zahradník z Vojanových, že jsem jako jejich, ale jestli prý chtějí, ať si mě tu na Hradě nechají. Uf, nechali. 🙏 Zobu z ruky, to aby měli dvounožci radost, že si mě jako ochočili. Dostávám zrní, kukuřici, slunečnici, a když mě

honí mlsná, vyluxuju misky kočkám, co tu žijí, ale pssst! 🐕 Spím v koruně buku u Míčovny v Královské zahradě a procházím se, kudy mi zamane. Jako pán. Tak se mějte a přijďte se na mě na Hrad mrknout, rád vám zapózuju. Váš Karel.

Páv Karel je mimořádně společenské zvíře. Zahradníkům zobe z ruky. Pohladit se ale nenechá.

2. února 1353 zavládl v Praze smutek. V pouhých 23 letech zemřela královna, druhá manželka Karla IV., Anna Falcká.

4.

Anna Falcká, druhá choť Karla IV.

Jak já si přeji ocitnout se alespoň na malou chvíli na královském dvoře Pražského hradu! Spokojila bych se s rolí dvorní dámy, ba i komorné. 🎀 Ale být tak královnou! A když už, tak ne jen tak ledajakou, ale rovnou chotí mého nejoblíbenějšího českého krále Karla IV. 👑 Ten se ženil celkem čtyřikrát, takže mám na výběr. 😉 Když jsem si ale četla v životopisech mladých královen, touha probouzet se po boku Karla IV. mě nějak přešla, inu nebyla to tenkrát v královských kruzích žádná velká romantika. Dneska bylo na nebi úplně pošmourno, 🌧️ ale i tak je to nic proti 2. únoru léta Páně 1353, kdy nad Prahou zavlálo černé sukno. V pouhých 23 letech zemřela Anna Falcká, druhá manželka krále Karla IV. Ten si dvacetiletou dceru rýnského hraběte Rudolfa II. z nepřátelského rodu Wittelsbachů vyhlédl nikoliv z lásky jako trám, 🥰 ale po dlouhých politických vyjednáváních. Jejich svatba byla vlastně takovou mírovou smlouvou. I když se mu díky

jejich sňatku otevřela cesta k římské koruně, v soukromí pro něj Anna zůstala jen letmou a bolestnou vzpomínkou. 💔 Pramalé radosti s naším otcem vlasti mladou nevěstu čekaly. V březnu 1349 se konala v Bacharachu na Rýně svatba 💑 a ještě téhož roku byla Anna Falcká slavnostně korunována českou královnou v naší krásné katedrále nad Prahou. 👑 Pod srdcem už v té době nosila vytouženého dědice trůnu, synáčka Václava. Traduje se, že Anna, toužící po náklonnosti chladného manžela, umíchala nápoj lásky, který měl v Karlovi vyvolat příval vášně. Nějak se to ale zvrtlo a láskyplný lektvar mu způsobil otravu a zlou nemoc. 🤒 Ta ho na několik týdnů připoutala na lůžko. Anna byla nařčena z travičství, ☠️ i když nikdo nevěděl, co jeho vážný stav opravdu způsobilo. Vše bylo ale rázem zapomenuto, když se nad Prahou 17. ledna roku 1350 rozkřičel hlásek prvorozeného synka Václava. Oslavy byly velkolepé! 🎉 Karel IV. z toho byl dokonce tak nadšený, že nelenil a hned zčerstva, ještě nad kolébkou, našel Václavovi nevěstu Annu Svídnickou. 💖 Té bylo už 11 let a musela být jistě velice nadšená, že se jí právě v Praze narodil budoucí manžel. 😀 Kdyby tak ale tušila, že osud zamíchá kartami ještě úplně jinak... K velkému zármutku královské rodiny totiž budoucí dědic koruny Václav v necelých dvou letech umírá na bakteriální infekci. Zoufalé královně Anně to zlomilo její už tak křehké srdce a prý se žalem utrápila. 😥 Střízlivější prameny uvádějí, že spadla z koně a srazila si vaz. Kdo ví. Pohřbena je i se svým synem v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. 🏰 Karel IV. se tak stal ve svých 37 letech podruhé vdovcem. Dlouho ale netruchlil a po Anině smrti si vzal třetí ze svých čtyř manželek – hádejte koho! Čtrnáctiletou Annu Svídnickou. Ano,

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Pražské příběhy Kláry Hášové.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.